

ЩО ВЗЯТИ З СОБОЮ НА ВІЙНУ.

[Основні принципи](#)

[Те, що можна придбати в спеціалізованих мілітарних магазинах:](#)

[Те, що можна придбати як в спеціалізованих мілітарних магазинах так і в різних аутдор магазинах для туризму, трекінгу.](#)

[Те, що можна придбати в звичайних магазинах з технікою, їжею, загальногосподарські типу епіцентр .](#)

[Для гігієни](#)

[МЕДИЧНЕ](#)

[Приготувати](#)

[Де це купити?](#)

[Чек-лист:](#)

 [Для глибшого вивчення теми](#)

 [Для вивчення матеріалу в режимі без доступу до інтернету радимо:](#)

✓ [CHECK LIST](#) для зручності пакування

Все, що вам необхідно взяти з собою на війну можна помістити в 5 категорій:

1. Одяг
2. Взуття
3. Спорядження
4. Харчі
5. Електроніка

Основні принципи

Список буде доволі довгий, але **НЕ треба** скуповувати все одразу, продаючи свою нирку 🙅

Щось вам видасть держава і це навіть буде класне, щось буде не класне і треба буде купувати інше. Щось держава вам точно не видасть і варто мати своє.

Те, що держава повинна вам дати описано в Наказі [“Про речове забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та Державної спеціальної служби транспорту”](#)

Ну але ви ж розумієте, що війна і особовий склад ЗСУ набагато більший, ніж може утримати держава.

Що держава скоріш за все дасть?

Броня (бронезелет чи плита з плитоноскою, шолом). Зброя, набої, магазини. Можливо форма, але теж не у всіх. ЗСУшні шкарпетки кажуть чудові.

Всі хвалять взуття, кажуть, що літні Талани чудові.

Пам'ятаєте жарт з Band of Brothers, зі сцени, коли рота перебувала в лісі зимою?

- Я візьму тобі чоботи. Який твій розмір?

- 42, як у всіх.

Не факт, що буде ваш розмір. Ну і взуття треба розношувати плавно, щоб не натерти ноги, коли вперше їх візьмете на 10 км марш.

Взуття більшість військових радять мати своє взуття і не економити на ньому.

Що варто купити самому?

Ніж, тактичні рукавиці, балістичні окуляри, рпс, підсумки. Термобілизна на холодну пору. Бойова аптечка.

Ваше спорядження теж залежить від роду військ, підрозділу, вашої спеціальності та ролі. Тому до повістки **скуповувати все підряд не варто**, якщо ви не знаєте, де будете служити і в якій ролі.

Те, що можна придбати в спеціалізованих мілітарних магазинах:

▼ Штурмовий/Тактичний рюкзак (на 30-40 л)

- не повинен виходити за габарити людини (контроль, не зачіпати розтяжки, не вилізати з-за укриття при стрільбі чи спостереженні)
- при стрільбі лежачи не повинен заважати піднімати голову
- з системою MOLLE
- без яскравих кольорів, найкраще оливка, зелений чи камуфляж

<https://www.youtube.com/watch?v=HnuRJX5iFgk>

Якщо не можете знайти такий спеціальний військовий (який буде правильних кольорів з системою MOLLE), то можна теж придбати в туристичному магазині, але оберіть правильний колір, щоб не було яскравих і не природніх кольорів, жодних світловідбивачів. Пам'ятайте про маскування, коли підбираєте рюкзак.

<https://www.youtube.com/watch?v=tFKqoiTHhfA>

▼ форма

- Навіщо 2 комплекти? Бо поки ви одну перете, іншу можна носити.
Навіть якщо зараз літо, подбайте про зимову форму заздалегідь. Потім буде великий попит.

▼ тактичні окуляри (в тому числі з сонцезахисною вставкою)

Для того щоб отримати травму ока, достатньо потрапляння уламку біля ока. Око є дуже ніжним органом. Тому його захистом не варто нехтувати.

Окуляри розраховані на те, щоб захистити око від дрібних уламків. НЕ куль (схожа логіка як з шоломом, який теж призначений на захист не від куль, а від уламків, чи ударів об бронетехніку при падінні)

Окуляри це якраз той випадок, коли краще хоч якісь, ніж ніякі. Тому якщо у вас немає бюджету на якісні окуляри з високим стандартом захисту, купіть хоча б найпростіші будівельні. Але перевірте, що це полікарбонат, ризикувати з китайськими ноунеймами мабуть не варто. Вам ще дивитись як горить Москва 😊

Коли говорять про захист очей йдеться про 2 категорії:

- Окуляри
 - Балістичні маски
- піхоті зручніше саме окуляри, механікам-водіям - маски
 - перевірені виробники - Oakley, ESS, 5.11. це більш дорогі моделі
 - ідеально, якщо є змінні лінзи (прозорі, протитуманні, темні)
 - зручно, коли є шнурок, якою дужки кріпляться на потилиці
 - є багато інших виробників, дешевших (наприклад Bolle) - тут залежить від задачі - купити багато чи купити класні

В чому перевага балістичних масок?

- більша площа захисту
- захист від уламків, які прилітають під кутом

Балістичні окуляри з вставками під лінзи з діоптріями.

Алгоритм:

1. Обираєте модель та вкладки
2. Йдете в оптику (краще яка займається спортивними лінзами), питаєте, чи зможуть за даним рецептом зробити лінзи для такої оправы
3. Якщо так, купуєте. Якщо ні, консультуєтесь, яка оправа і вкладки підійдуть

<https://www.youtube.com/watch?v=juZMyAwvLMc>

▼ рукавиці стрілкові/тактичні

- НЕ купуйте рукавиць без пальців. Рукавиці на літо можуть бути тонкі і легкі, але теж з пальцями. Основна функція рукавиць - захистити шкіру ваших рук.
- не витрачайте кошти на рукавиці з пластиковими чи гумовими вставками на кісточках. Найпростіші стрілкові рукавиці теж виконують свою функцію
- в рукавицях важливий розмір, завеликі чи замалі рукавиці будуть не зручні.

Купіть маленький і легкий карабін, щоб кріпити рукавиці коли знімаєте, щоб не загубити. Такий карабін ви зможете прикріпити на пояс чи на розгрузку.

<https://www.youtube.com/watch?v=37dotGwHo10>

▼ наколінники або краще, якщо наколінники вмонтовані в штани (так значно зручніше)

▼ мала піхотна лопата (чи саперна лопата)

Додаткове:

▼ захист слуху - не всім це треба

- стрілецькі беруші - лише для тренування та стрільбищ.
Під час виконання бойових задач їх використання не рекомендоване, адже ви не чуєте не тільки звуку пострілу свого гранатомета, який хочете заглушити, але і все інше, що чути треба: команди командира, комунікацію побратимів, вибухи і постріли вже по вас і тд.
- активні навушники - підсилюють тихі звуки, гасять гучні звуки.
 - ✚ Подбайте про сумісність з шоломом. Власне для цих навушників потрібні безвухі шоломи.
 - ✚ Подбайте про з'єднання з радіостанцією.
 - ✚ Кому активні навушники критично потрібні? Артилеристи, сапери, оператори великокаліберних кулеметів, гранатометники, тощо.
 - ✚ Ціна коливається від 50\$(найбазовіші для тренувань) до 300\$ (вологозахисні, призначені для військових ітд)

▼ автоматний ремінь

https://www.youtube.com/watch?v=Q9Fa_MQm8A8

<https://www.youtube.com/watch?v=czQT5cy7cu0>

▼ розгузки типу РПС чи тактичний пояс

РПС (ремінно-поясна система). Це система, яка розвантажує хребет, бо він і так навантажений броніком, боєприпасами та іншими речами.

Коротко про важливість якості від бійця:

Окремо хочу написати про саморобні розгрузки, броніки, ремні та іншу амуніцію. Повірте, коли з розгрузки під ноги випадає граната або магазин не тому, що ти її не туди засунув або не зафіксував, а тому що підсумок під неї тупо відірвався, приємного мало. І в такий момент дуже хочеться пристрелити того довбо...ба, який цю хрень пошив. Нехай і з благими намірами. Якщо РПС шиється з кордури, то, мнять, шийте з кордури а не з брезенту. Розумію бажання хоть чимось допомогти, але такою допомогою тільки шкодите і марно переводите гроші.

▼ ще є тактичний нагрудник

▼ підсумки

Мінімум який вам точно треба - підсумок під бойову аптечку (якщо ви купуєте її вміст окремо) і підсумок під турнікет. Решта **залежить від вашої ролі на війні**.

Підсумок під аптечку ПА1 - тактична аптечка від ТМ Балістика

Підсумок під аптечку ПА1 - це компактний, але при цьому достатню вмісткий підсумок. Завдяки широкому розкриттю майже весь вміст аптечки одразу потрапляє під руку, що безумовно дуже важливо при наданні невідкладної допомоги.

 <https://baliystyka.ua/p833330470-pidsumok-pid-aptechku>

Закритий турнікетний підсумок Coyote: продаж, ціна у Києві. Навісні підсумки від "Tactical Hub" - 1529273439

Створюючи закритий турнікетний підсумок, ми керувалися такими вимогами: - Захищати турнікет від впливів зовнішнього середовища- впливів ультрафіолету, забруднення та намокання липучки, механічних пошкоджень. - Швидкий доступ до турнікету, оскільки при зупинці критичної кровотечі важлива швидкість накладання. Наш підсумок створений для польової

🔗 <https://tacticalhub.com.ua/p1529273439-zakrytyj-turniketnyj-podsumok.html>

Підсумки для аптечки:

- відчиняється одним швидким рухом
- або кріпиться фастексом до стаціонарної частини, але при відриві кріпиться на резинці (є в комплектах чи своїми руками)
- обов'язковий фастекс для значка МЕД (краще якщо в комплекті)
- носити на собі
- краще, якщо у всього підрозділу кріпиться на одному місці для легкого пошуку під час бою

▼ захист: шолом, бронежелез 4 і вище класу чи плити з плитоноскою

Це вам може видати держава, але не точно.

<https://life.pravda.com.ua/society/2022/04/11/248190/>

▼ Как ПРАВИЛЬНО носить plate carrier, плитоноску бо плитник.

Американский пехотинец

Как ПРАВИЛЬНО носить plate carrier, плитоноску или плитник. То, что я иногда вижу на некоторых ребятах, особенно из ТрО, заставляет меня вспомнить, что я Сержант Армии США и моя работа учить, тренировать, наставлять и вести за собой. Вот и приходится, рассказывать, показывать,

🔗 <https://t.me/usinfantryman/7193>

▼ Плитоноска

https://www.youtube.com/watch?v=_eXormbBnAQ

▼ Треба "браніжілет або разгрузку срочно!"

Джерело <https://www.facebook.com/100000514403828/posts/5728973010463122/>

Якщо ви хочете, щоб у волонтера почало дьоргатись око, скажіть йому, що вам треба "браніжілет або разгрузку срочно!". Після цього у волонтера піде деь години 2, щоб докопатись до істини і зрозуміти, а що ви взагалі хотіли, бо, для прикладу, під словом "розгрузка" у бійців може ховатись:

РПС - ремінно-плечева система, яка складається із пояса для споряги і плечевих лямок, які не дають їм сповзати на дупу

chest rig - "ліфчики" різних типів і форм, які НЕ несуть бронезахисту і представляють із себе панель на груди, де ви можете розмістити певне спорядження або там вже нашиті певні підсумки

розвантажувальний жилет - тактична розгрузка типу SWAT чи Mil tес. Дешеві, мають різні конфігурації підсумків (як нашитих, так і модульних), оригінально йдуть з балістичними пакетами, але Китай вніс корективи на моду. Улюблена екіпа страйкболістів, бо дешево і сердито і не треба тратитись на плитонос, при цьому дуже тактикульно. Реальність така, що окрім технічних підрозділів і тилкових служб, це максимально безтолкова річ

плитоноски - так-так, під словом "разгрузка" деколи ми відкопували те, що бійцям потрібні плитоноски.

Це вам просто ілюстрація, чому перед тим як пушити волонтера, бажано самому чітко розуміти, що тобі треба, а бажано взагалі з картинками.

Тепер їдемо до бронежилетів і плитоносів.

Для мене є величезним шоком, коли декілька бійців підряд мені сказали: "Ой, та тут плитонос маленький, розмір М, а я L", а деякі підприємці, які не шарять - шийють плитоноси в повній сітці розмірів (!!!).

Не думайте, що я тут такий "умний і красивий" - цей пост власне результат подібного опростоволошення. У мене спочатку були сумніви і думав, що це мені здається, але ніт - це було реальністю.

Тепер до суті.

Щоб зрозуміти про що ми пройдемося по трьох ключових параметрах:

- 1) Стандартизація
- 2) Різниця бронежилета від плитоноски
- 3) Як правильно її підганяти

Розділ 1: Стандартизація

Стандарти придумали не дурні люди і ми, сюприз, теж дуже стандартизовані - носимо одяг певних розмірів, маємо взуття певних розмірів і плити в броні носимо теж певних розмірів. При цьому, умовний розмір ж ніколи не є гарантією того, що умовне взуття вам ідеально підійде, бо окрім довжини стопи є ще ширина, специфіка колодки і т.д, а тому у нас є "стандартні", "маломірки" і т.д., бо розміри - це певні умовності, які дозволяють виробнику робити речі 4-5 розмірів, а не 25 з кроком в 1 міліметр.

Подібна історія є і у бронеплит.

Наприклад американський стандарт SAPI\ESAPI:

Extra Small — розміром 184×292 мм

Small — розміром 222×298 мм

Medium — розміром 241×318 мм

Large — розміром 260×337 мм

Extra Large - розміром 280×356 мм.

Подібні штуки є і у інших країн, а тому розмір і головне ФОРМА плит у різних країнах може відрізнятися, з чим стикнулись волонтери, коли броніки почали їхати не тільки з штатів, але збиратись по всіх Європі.

В Україні найпоширеніший формат бронеплит є по суті відповідник стандарту SAPI в розмірі М - 25х30 із скошеними краями (як на ілюстрації).

Цей розмір - це середнє по лікарні, оскільки він перекриває найбільшу кількість замовлень в діапазоні S - L, а для великих дядечок можна знайти збільшені плити на декілька сантиметрів.

Тому, якщо ви купуєте плити або плитоноски в Україні, найчастіше (!!!) вони будуть саме у стандартні 25х30, якщо інше не проговорено

Розділ 2: Різниця бронежилета від плитоноски

Бронежилет - це комплексний захист, який окрім плит має ще й вставки із м'яких балістичних пакетів по всій своїй основі, а тому дає дуже хороший захист від уламків. Бронік можна підігнати на розмір +/- 1 від вашого, але бігати в броні XL при розмірів М буде вкрай незручно.

Переваги:

- хороший захист

Недоліки:

- низька мобільність
- сковування рухів

Підходить: бронежилети варто використовувати при позиційній війні (як це було в АТО\ООС) коли тебе криють з мінометів, при несенні служби на блокпостах, тощо. Окрім цього, їх люблять журналісти та різні некомбатанти, які

перевділись із ділового костюму в флісик.

Історична довідка: повні комплекти броні IOTV носили в Іраку бійці американських військ, коли бойовики перейшли від прямих конфронтацій до партизанської війни та диверсійної діяльності і більшість солдат гинуло від мін, уламків, терактів, вибухів.

Плитоноска - легка броня для штурмових підрозділів, яка збільшує вашу мобільність за рахунок зменшення вашої ваги, але при цьому ви жертвуєте великою кількістю свого захисту, залишаючи лише плиту на грудях і спині для захисту КРИТИЧНИХ органів!

Важливо: модульність систем і розвиток військового екіпування розмило поняття плитоносів і бронежилетів, оскільки можна знайти як супер облежені плитоноски, де лише плита і нічого більше, так і укріплені комплекти із боковими МБЗ та кевларовими плечами, але без напашника і захисту шиї.

Зменшення кількості захисту потягло за собою і зменшення певної поведінки в бою, стійок, налаштування обвісу, тощо. Але суть залишається та сама - плита закриває лише критичні органи вашого тіла, а тому вона має бути розміщена правильно.

Розділ 3: Як правильно підганяти плитоноску?

Якщо під час коронавірусу люди дивували тим, як і де можна було примудритись носити маску, то тепер така історія і з плитоносками. Причому, ввічливі зауваження часто обертались "А мені так зручно!", хоча після насильницької плитоноскорегульованості більшість міняла свою думку. Бо "це чого я коли такий злий був? Бо у мене плитоноска спину кривила!"

Регулювання плитоноски складається із двох етапів:

- 1) По висоті посадки
- 2) По ширині

РЕГУЛЮВАННЯ ПО ВИСОТІ:

Для того, щоб правильно розмістити свою плитоноску, потрібно:

1. Знайти під шиєю ямку-западинку
2. Прикласти до її нижньої межі початок нігтя великого пальця правої руки (можна спробувати і ноги, але краще без зайвого травматизму)
3. Зігнути великий палець
4. Там де у вас буде згин\кісточка - плюс-мінус має починатись ваша плитоноска і плита (!!!).

Відрегулюйте відповідно свою плитоноску по висоті згідно рекомендації вище і плита у вас закінчуватиметься десь в районі пупка, можливо трошки вище. Якщо все так - вітаю, ви правильно налаштували плитоноску!

Ні, це нічого, якщо у вас буде стирчати живіт. Від попадання туди ризик загнутись не такий високий

Так, навіть якщо порве живіт і випадуть кишки

Так, ви будете жити на відміну від попадання в серце чи легені.

Крок для перевірки:

"Амортизатором" вашої бронеплити буде ваша грудна клітка. Тобто умовний центр плити буде дивитись десь в районі місця для серцево-легеневої реанімації.

Якщо хочете точно перевірити чи все ок - вдягніть плитонос і попросіть товариша вас вдарити несильно. При ударі ви відчуєте чи правильно розподіляється сила удару і чи працюють ваші ребра. А тепер помножте цей удар в 100 раз і уявіть що було б з геніталіями чи животом, якби вам прилетіло в неправильно відрегульовану пластину.

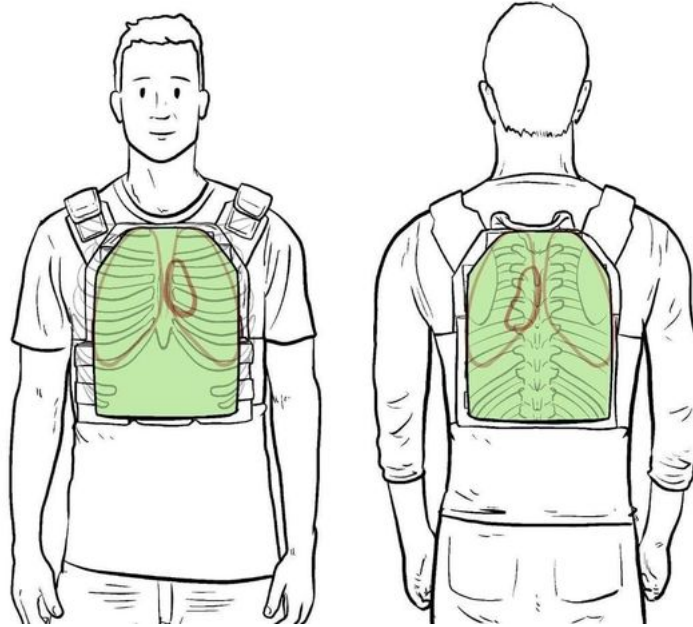
РЕГУЛЮВАННЯ ПО ШИРИНІ

У вас на плитоносці будуть або камербант (м'яка боковина, куди можна навішати підсумки і поставити м'які балістичні пакети), стропа з фастексом або якийсь гібрид першого і другого.

В будь якому випадку, у вас є інструменти регулювання міцності прилягання плитоноски до тіла. Все що вам треба зробити, це переконатись, що плитонос на вас не висить "розхлябано", не теліпається, але при цьому не сковує ваше дихання (грудну клітку) чи не приносить дискомфорт.

Оптимальний варіант: відрегулювати плитоноску і спробувати пострибати, пробігтись метрів 500. Плитонос має рухатись з вами в такт, не вносити резонанс і "зливатись" з вашим тілом!

Якщо все так, як описано вище - вітаю, у вас підігнана плитоноска!

P.S РЕМАРКА ПРО РОЗМІРИ

На початку в статті я згадував виробників, які шиють плитоноси різних розмірів. До війни, в Україні було буквально до 10 компаній, які шили спорядження на професійному рівні, але через відсутність державного замовлення і попит лише на персональному рівні бійців не дозволяло виготовляти плитоноски партіями в сотнях тисяч. Це одна з причин, чому, на разі, ви вдень з вогнем не знайдете плитоноску від Балістики, М-так та інших виробників, які розібрали в перший тиждень.

Сьогодні ж плитоноски, розгрузки шиють всі хто хочуть, але незнання питання, відсутність досвіду призводить до того, що люди шиють речі, якими самі ніколи не користувались. Подібна ситуація сталась і в нас, коли нам відгрузили плитоноси в розмірах М, L та XL.

Я був свято впевнений, що плитонос просто має більший запас для камербанта, розмір несучої частини абощо, але при цьому місце для розміщення плити стандартизоване і централізоване, але ніт. Вони були пропорційно збільшені без можливості точного підгону на плити, які толком ніхто не робить. В свою чергу це означає, що плита буде починатись десь на рівні сосків і далі самі знаєте що.

Благо, у нашому випадку плитоносів XL було всього 5 штук. Тому, ті, хто в останній вигражі отримувал плитоноси М і плювався, що плита заходила туго може й витратили 10 хв на запихання, зате плитонос фіксується бомбезно за всіма правилами!)

▼ Бронезахист: Кевлар, сталь, кераміка та поліетилен.

https://www.youtube.com/watch?v=Tp_ZTdhdhJK

Про шолом (відео 30 хв)

<https://www.youtube.com/watch?v=MggJmqvR-rA>

▼ чохол на шолом

Бажано щоб мав спеціальні резинки, які зручні при маскуванні (коли ви засовуєте всякі гілочки, щоб перетворитись в кущик). Чохол захищає шолом від води і високих температур, які впливають на його рівень захисту.

Врахуйте що шоломи бувають різні і чохол має бути підібраний під шолом.

Те, що можна придбати як в спеціалізованих мілітарних магазинах так і в різних аутдор магазинах для туризму, трекінгу.

▼ Взуття - зручне і міцне. Ідеально - фірми Lowa

Врахуйте пору року - чи вам потрібно зимове взуття чи підійде міжсезонне (літом воно теж годиться, якщо якісне і дихає).

Бажано на мембрані Gore-Tex (не промокати і "дихає"). Мабуть найкраще, що є на ринку - взуття фірми Lowa. Це мультифункціональне взуття.

<https://www.lowaboots.com/mens/all-task-force-tactical-cqc/zephyr-gtx-mid-tf-ranger-green>

Якщо немає Lowa, то показником якості може бути наявність мембрани Gore-Tex, підошви Vibram. Зверніть увагу на те скільки важить взуття. Середньостатистичному військовому не треба якесь надважке альпіністичне взуття. Легкість взуття теж може бути показником якості.

- ▼ Баул або великий рюкзак на 80-100л.

Там мають поміститись всі ваші речі. Бажано, що баул був з тканини водонепроникної, типу цього

ОДЯГ

- ▼ ремінь до штанів

- ▼ флісовий одяг (флісовий светр (2шт) та штани)

Флісових светрів (або як кажуть "флісок" треба мати мінімум 2). Вони легкі, швидко сохнуть, гріють навіть, якщо мокрі.

- ▼ термобілизна (бажано 2 шт)

- ▼ шкарпетки

мінімум 6 пар

Мають бути високі, зносостійкі, бажано зоновані (коли деякі зони потовщені для додаткового захисту). Бажано грубші, щоб взуття менше травмувало шкіру ноги при довгій ходьбі. Шкарпетки бувають зимові і літні. Тому врахуйте сезон. Бажано щоб більшість складу була вовна: літом 70-80%. Зимові можуть бути з шерстю мериноса, якщо вам дозволяє бюджет.

Якісні шкарпетки дуже важливі в загальній гігієні ніг. Травмування стопи через вологість, холод часто перетворює військового не бойового.

- ▼ білизна (зручна і натуральна)

у вас її має бути достатньо, щоб у випадку неможливості робити прання, ви могли міняти білизну регулярно протягом 3 тижнів, замість душу користуючись вологими серветками чи антисептиками.

Радимо мати мінімум 10 пар.

- ▼ футболки

- ▼ футболки з довгим рукавом

хоча б 1 штука, краще 2.

- ▼ змінне взуття

бажано гумове, для побуту, чи елементарно в душ сходити.

Можна мати теж легкі кросівки, щоб при відпочинку в тилу можна було змінити взуття і дати нозі відпочити.

- ▼ рукавиці робочі

В війську багато роботи окрім стрільби: копання окопів, розвантаження боєприпасів, будівництва бліндажа. Ваших тактичних стрілкових рукавиць шкода для цього. А така робота без рукавиць - гарантовані пошкодження шкіри рук.

Тому робочі рукавиці - мастхев.

▼ рукавиці теплі

На міжсезоння і зиму. Можуть бути флісові. Але найкраще щоб були теж підсилені зони шкірою чи іншою міцнішою тканиною. Інакше флісові довго не проживуть.

▼ флісова шапка

▼ балаклава

▼ баф легкий (ідеальний на літо)

він також захистить шию і обличчя від сонця, якщо має UV захист

▼ панамка (краще ніж кепка, бо захищає від сонця вуха і шию)

СПОРЯГА

▼ дощовик

має бути якісний і міцний, а не такий за 50 грн, що в переходах продають.

▼ рейнкавер на рюкзак (опціонально)

сам ваш рюкзак може бути зроблений з матерії з певним рівнем водонепроникності, але перед проливним дощем це ніяк ваші речі не захистить.

▼ спальник та вкладка в спальник

Важливо врахувати вагу, об'єм спальника, та ріст людини. Найголовніше - температуру комфорту. Якщо зима, то спальник має бути зимовим з температурою комфорту -15 і нижче. Літом буде достатньо температури комфорту +5 чи навіть +10.

Вкладка в спальник (це як похідна постіль) - лакшері додаток, який дасть змогу зберегти спальник в чистоті (вкладку можна прати на відміну від спальника), додасть трохи тепла до спальника, а також може бути відмінним рішенням на літо, коли закривати спальник надто спекотно, а накритись чимось хочеться.

Спальник, до речі, варто тримати в непромокальному чохла, спати в мокрому спальнику - дуже не приємно. Це може бути гермомішок. Теж спальник має мати свій компресійний мішок, щоб зменшити його в розмірах при транспортуванні.

❄ Про вибір теплого спальника

Підсумок:

- При виборі температурного режиму спальника орієнтуйтеся на **температуру комфорту і додавайте +3 градуси**.
- На температуру екстриму/ризиків взагалі не дивіться, бо це температура, при якій можуть вже бути обмороження і навіть смерть.
- навіть дуже класний теплий спальник не спрацює без відповідного килимка. Тому подбайте, щоб зимою килимок був з R value 4 і більше. Можливо треба буде складати декілька килимків один на один.

Джерело: [відео ПроПоходи "Як не потрапити при виборі теплого спальника для військових"](#) (20 хв.)

▼ каремат/туристичний килимок

Окрім звичних рулонів, зверніть увагу на акардеон. Він доволі зручний і має більше варіантів застосування, можна зробити зручніше місце для сидіння до прикладу.

▼ піддупник

це фактично як кусок килимка, просто з резинкою. Такі в туристичних магазинах коштують 80-90 грн.

▼ гермомішок

це така класна штука, яка захищає ваші речі від намокання. Якщо гермомішка немає, або бюджет такого не дозволяє, то чудово справляються пакети для заморозки продуктів. Такі можна знайти в супермаркетах. В гермомішках варто тримати речі в яких ви спите, ваш запасний одяг, техніку (павербанки, телефони), документи і тд.

▼ ліхтарик + налобний ліхтарик

Водонепроникний, бажано щоб мав режим червоного світла.

▼ ніж (не для бою, а для побутових цілей). + Мультируль.

▼ карабін

бажано мати 2 карабіни - один для того, щоб зручно кріпити речі на обвіску чи рюкзак, інший - міцніший для транспортування раненого може бути. Врахуйте його вагу, є зараз легкі карабіни, вага - це важливо.

<https://www.youtube.com/watch?v=loQgigxh9Gg>

▼ запасні шнурки для черевиків

▼ мотузка

▼ сміттєві пакети

▼ фляга з водою, гідропаки і тд

▼ фільтр для очищення води

Похідний фільтр для води Katadyn BeFree. Огляд

Автор блогу ПроПоходи. Свої перші гірські кроки зробив 25 років тому в Алтайських горах. Зараз живу і працюю в Києві. Обожнюю гори, рух, складні задачі і легке спорядження. В Карпатах, куди ми ходимо дуже давно, фільтр для нас не є обов'язковим. Адже наші організми звикли до складу місцевої води.

<https://propohody.com/katadyn-befree-review/>

▼ компас

▼ рушник

Радимо туристичні рушники, бо вони легкі, займають мало місця і швидко сохнуть.

Ось наприклад такі як тут:

<https://www.gorgany.com/sporiadzhennia/aksesuary-/rushnyky>.

Екіпіровка - річ індивідуальна і залежить від ваших задач і умов.

У зв'язківця, піхотинця, члена штабу різні потреби в підсумках і інших тактичних девайсах.

КУХНЯ

- ▼ чашка, миска, ложка, виделка

чашка і миска мають бути легкі алюмінієві або теж цікавим може бути варіант Wildo Fold-A-Cup

- ▼ ніж

- ▼ термочашка чи термос

На групу (не індивідуальне)

- ▼ пальник + казанок чи інтегрована система

- ▼ газові балони

- ▼ сублімована їжа (типу їдло)

Те, що можна придбати в звичайних магазинах з технікою, їжею, загальногосподарські типу епіцентр .

ТЕХНІКА

- ▼ Годинник

(бажано водонепроникний та протиударний та такий, що не потребуватиме регулярної зарядки). Прийнятна ціна в **Casio**.

- ▼ павербенки 2 шт

є теж павербенки разом з маленькою сонячною панеллю. Це мега зручно.

- ▼ кнопковий телефон з сильною батареєю + зарядне

- ▼ додатковий шнур для зарядки

ЗАГАЛЬНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

▼ сірники і запальничка

Тримайте їх в упаковці спеціальному, щоб не відсиріли.

▼ скотч + **армований скотч** (армований скотч чудово підходить для швидкого ремонту спорядження)

▼ Ізолента

▼ мінімальний ремонтний набір (голка, нитка, гудзик, клей)

▼ засіб від комарів, комах, кліщів

можна теж взяти таку москітну сітку, що на голову одягається і в поєднанні з панамкою робить вашу голову і шию недосяжною на комарів. Вона теж круто маскує обличчя.

▼ **гумове взуття для душі**

▼ паракорд (легкий нейлоновий трос) 20 метрів

ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ

▼ снеки: для снеків чудово підходять батончики снікерс, вони дають багато енергії.

в спеку це звичайно не варіант, в жарке літо можна розглянути як снєк різну пастилу.

▼ кава, чай

▼ Делікатес - сушене м'ясо

воно нічого не важить, і дуже поживне. В штурмовий рюкзак, якщо у вас бойовий вихід на пару днів - це просто золото. Ось непоганий варіант від українського виробника - свинина , яловичина. Спробуйте знайти щось схоже

▼ Суміш горіхів

Сублімовані продукти - в розділі з аутдор магазинами

Для гігієни

▼ косметичка

☐ зубна паста

☐ зубна щітка+чохол

☐ мило + мильничка

☐ гель для душі

☐ шампунь

☐ вологі серветки

☐ сухі серветки

☐ крем від натирань

☐ ножиці з чохлам (для нігтів)

☐ одноразові бритви + пінка для бриття

☐ декілька ватних дисків

☐ туалетний папір

☐ дзеркальце

- Про рушник ми писали в контексті аутдор магазинів для туристів вище
- 2 великі пачки вологих антибактеріальних серветок (це може бути ваш заміник душу і вмивання в умовах браку воду чи можливості безпечно помитись)

 Як виживати в бойових умовах жінці зі своїми особистими потребами.

МЕДИЧНЕ

АПТЕЧКИ

▼ турнікети. Треба мати два (турнікет зберігається в закритому спеціальному підсумку, який має бути **під рукою**. - доступний для лівої і правої руки).

Ось список турнікетів, які можна замовляти:

- ✓ CAT (Combat application tourniquet) Gen7, виробник North American Rescue
- ✓ SOF TT (special operation forces tactical tourniquet), виробник Tactical medical solutions)
- ✓ TMT Tourniquet, виробник Combat medical systems
- ✓ SAM XT (Extremity tourniquet), виробник SAM Medical
- ✓ SICH Tourniquet, виробник СІЧ Україна

○ **пройди навчання з бойової медицини. Наявність турнікету без навичок його використовувати - не допоможе, не врятує життя і є марнуванням.**

○ носи один турнікет в аптечці, один - на броні. У всього підрозділу має бути визначене місце носіння турнікета, тому що допомогу пораненому ми надаємо турнікетом пораненого - ось чому ти маєш знати, де у всього підрозділу турнікет

○ турнікет - єдине з домедичної допомоги, що можна робити під вогнем

○ якщо ТЕБЕ поранило:

- ✓ веде вогонь у відповідь
- ✓ перемістись в умовне укриття, якщо це можливо
- ✓ не витрачаючи часу, наклади собі турнікет максимально високо на кінцівці, максимально туго, запиши час накладання турнікета

○ якщо КОГОСЬ поранило:

- ✓ веде вогонь у відповідь
- ✓ кричи пораненому «наклади собі турнікет» і скеруй його в укриття
- ✓ якщо поранений не може сам накласти турнікет та рухатись, тактична ситуація дозволяє і є вогнева підтримка, відтягни пораненого в укриття методом «хапай і біжи»
- ✓ якщо тактична ситуація дозволяє, надай допомогу в укритті: наклади ЙОГО турнікет максимально високо на кінцівці, максимально туго, запиши час накладання турнікета

○ ніколи не знімай і не послабляй турнікет, це може зробити медик

<https://www.facebook.com/100001494973883/posts/5457993677593744/>

Подбайте в першу чергу про **те, що держава вам точно не дасть**, і про **те, що є дуже індивідуальним (тобто і волонтери не дадуть)**.

Найперше - зручне і якісне взуття, добре підберіть розмір. І розносить це взуття завчасно, щоб потім в одних шкарпетках не довелося воювати. До речі, хоча б 2 пари якісних трекінгових шкарпеток теж купіть. Славнозвісні зсушні можуть вам не видати.

Приготувати

- ▼ Аварійний лист: листок з П.І.Б., номером телефону близької людини (бажано двох), інформацією про групу крові, алергії до ліків, хронічні захворювання чи інші особливості здоров'я, про які критично знати медикам. Заклеїти цей листок скочем, щоб вберегти від намокання і бруду.
- ▼ документи (в непромокальному чохлі) + гроші/банківська картка
- ▼ блокнот і ручка (часто треба буде щось записати)

Де це купити?

Де купити спорядження і одяг

Чек-лист:

CHECK LIST для зручності пакування

Для глибшого вивчення теми

Як обрати одяг/спорядження на холоди

- ▼ Поради бійців 💙

Не шкодуйте грошей на хорошу **ремінно-поясну систему**. Під час інтенсивних бойових дій ви, ймовірно, будете часто надівати й знімати броню, і якщо підсумки висять на ній, через 2-3 дні ваші руки шалено втомляться. Якщо мало спати, процес перетвориться на невеселу карусель.

Наявність РПС, надітої під броню, може суттєво полегшити вам життя. До того ж центр ваги варто тримати в районі пояса, а не вище — інакше ризикуєте в найбільш відповідальний момент набігнати. Зайві травми нікому не потрібні.

Ну а ще з РПС ви **матимете під рукою магазини, гранати, бойову аптечку** тощо, коли відпочиваєте без броні або йдете під кущик. Всяке може статися.

Беріть із собою речі з огляду на час перебування на передовій (можете сміливо множити заявлений час на два). Якщо вам хтось скаже, щоб ви нічого не брали, бо все необхідне підвезуть — **не слухайте. Збирайтеся так, ніби вам нічого не підвезуть.**

У вас має бути щонайменше запасний одяг, білизна, засоби гігієни та пайок, але все це має вміститися в одному рюкзаку. **Тримайте його в такому місці, куди не дістануть уламки.**

Не нехтуйте захистом вух, очей і носа. Якщо ви працюєте з чимось **потужнішим за стрілецьку зброю**, користуйтеся **активними навушниками** — навіть **пари пострілів з гранатомета** достатньо для травми, за якою може послідувати запалення.

Балістичні окуляри не врятують від куль і уламків, зате вбережуть ваші очі від менших небезпек, яких буде багато. Дрібні частки можуть буквально виколювати очі, тому найкраще вони царапатимуть скло.

Дихати пилом — таке собі задоволення, тому я раджу носити підшоломник **балаклаву**, яка лишає відкритими тільки очі.

Джерело: <https://twitter.com/dmrachnik/status/1546959923984142336>

Гідратор. Річ яку ігнорує більшість але саме вона врятувала мене багато разів. По перше запам'ятайте, пластикові бутлики це зло! Пластикові бутлики з водою це палєво для дронів, це гучно якщо наступите й це расадник всякого гівна. Гідратор це хуйня яка буде на броніку й додасть вагу (я заливав 1,5 літрів), з нього можна пити безшумно й приколювати до будь якого броніка. На ньому можна спати, одягати рюкзак й обрати чохол за камуфляжем. А будете драпати від танчика, у вас буде водичка, й з калюжі пити не треба вже)

Бажано мати **нормальний великий павербанк**. Я планую купити **сонячний** й для нього трохи більший підсумок взяти. Бо це зарядка не тільки вашого телефона а й рацій та тепліків, але про це пізніше.

Форма. Купіть собі свій один але найякісніший комплект форми. Камуфляж може бути за вашим бажанням (я фанат мультікама) але в деяких підрозділах нарікають носити тільки той в якому всі ходять, як правило в таких підрозділах там видають якщо нема, а якщо це стара добра піхота то всім буде піхуй. Я витратив більше всього грошей на неї й більше місяця її не прав бо їй похуй. **Пріоритет це штани**, а вже потім футболки або реглани й фліс. Більше карманів, більше ништяків зможете взяти. Вбудовані наколінники, отвори для вентиляції ЗБС!

Карабіни різних розмірів

Кружку залізну щоб гріти чай/каву на спирті.

Більше в пості автора 🗨

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=3204010343149193&set=a.1937899976426909>

Помилки та поради:

- Не обростати спорягою. Купа всього буде вам заважати. Тому все, що не сезонне чи вами довго не буде використовуватись, якщо є змога - поштою, волонтерами, тощо - **передавайте в тил**.
- Великий важкий ніж, як в рембо нафіг - не треба. Штик ніж теж.
- Незахищені радєйки типо баофенгу на передку гірше, ніж їх відсутність. Проте для пересування в жовтій зоні, може бути корисним.
- Туристичні класні речі переважно на війні швидко виходять з ладу, супер міцні військові - часто важкі.
- НАТО не воює пішки, ви задовбетеся тягати все те, що є в натівських солдатів
- Часто солдати, не шарячи в спорязі беруть те, що модно, тоді коли зручні практичні речі, бачте їм не того кольору. Гортекс DPM є в рази дешевший МТР. Модне і тактикульне, не означає краще.
- Весь шанцевий інструмент **заточіть якомога краще і припасуйте до чохлів**. Лопату гострити треба з 3 граней, навіть ложку можна підточити на штику.

Дорога споряга яку краще мати, але вона не є необхідна:

- Глушник, апгрейди АК - якщо ви не спецура, то не витрачайте час і гроші, це війна артилерії. Який сенс, що у вас буде глушник, а половина взводу буде гатити трасєрами ? Навіть трьохточковий ремінь вам навряд чи буде потрібен. Звичайний боець дуже рідко йде в стрілецький бій.
- Оптичні прилади, бінокль, монокуляр. В принципі можна, але шукайте компактні моделі - вам його тягати. Краще брати з сіткою стадіометричного дальноміра

Групове спорядження:

- спостереження. Нічники, теплаки - потрібні на рівні відділення, не менше.
- великі лопати, пилка, шанцевий інструмент
- маскувальні сітки
- машинка для стрижки
- казан, тринога
- все для відходів, поліетилен, скотч, шнур

Джерело: Andrij Mochurad <https://www.facebook.com/andrij.mochurad>

Раджу **для старту, всього лиш 7 пунктів** і з десяток предметів, що в сумі виносять дуже скромно по бюджету.

1. перш за все купіть собі добрий складний ніж. Бажано з напівсерейторною заточкою.. Норм за 300-500 грн можн купити. Дорожчі 1500 нема сенсу.
2. Балістичні окуляри і тактичні рукавички. Очі і шкіра рук, шановні- от ще дуууууже важливо. Окуляри 2500 грн, рукавички 1500 грн. Окуляри - саме балістичні!
3. Подбайте про добре зручне взуття типу напівберці і 3 пари трекінгових шкарпеток. Насправді це перший пункт, але їх можуть видати.
4. В кишені чи бананці
 - запальничка,
 - маленький ліхтарик (+картонна прокладка щоб батарейка не сідала),
 - пару таблеток для знезараження води,
 - нитка-голка,
 - на руку водовідштовхуючий годинник (без гпс, віфі і іншої лобуди),
 - браслет паракорду (можна в кишеню, можна кевларова нитка). Не панти, а до прикладу, розтяжку зтягти. Кішк гілки виріжете як тре буде

Все разом до 1200 грн.

5. Телефон, банківська картка, готівка, документи - в водовідштовхуючому чохлаі. Можна павербанк, але то на вибі
6. Як тільки маєте кровоспинний турнікет (крім аптечки!) - теж при собі завжди.

7. Раджу набути нормальну РПС систему - це такий пояс і лямки, на який можна купа всього начепити в підсумках Хто ходив в гори, знає яке значення має пояс у наплічнику.

Краще на 3 лямки, ніж 4. Колір пофіг, бажано не чорний і не рожевий. З тих що трапляються в продажі - рекоменду Navigara - індивідуальне тактичне спорядження бо МТАК чи Резервіст тупо не знайдете.

Десь 1500 грн.

Саме на РПС будете носити аптечку, підсумки з магазинами та й усе що не влезить в кишені.

Рюкзак? може теж видадуть, але рюкзак є великі шанси втратити на кожному кроці. РПС на вас mocno, не загубит

Якщо готові качатись далі, доберіть собі компас, маленьку зубну щітку, дві таблетки сухого спирту, рятувальне покривало, куфію (шемаг, арафатка а вона ж і рушник і антимоскітка).

І опа, все це влезить навіть в кишені (крім аптечки) і ми вклались у 8000 грн! (крім взуття і шкарпетонів які можуть видати).

Джерело:

<https://www.facebook.com/andrij.mochurad/posts/pfbid02YPWH2JPWQJp9z6KZcdUU7r3Zd8LbUYCqaS1QtikCiZcuuwc>

▼ Ешелонування спорядження

Це розподіл всього озброєння і спорядження.

Залежно від завдань, які виконуються, **обставин і тривалості дій** солдат повинен мати при собі **різну** номенклатуру матеріально-технічних засобів.

Згідно концепції ешелонування, все спорядження, яке переноситься військовослужбовцем, що діє у відриві від основних сил, умовно поділяється на три лінії (ешелонів):

▼ Перший ешелон (мінімально необхідний)

комплект засобів загального призначення, що постійно знаходиться на військовослужбовці протягом всього періоду виконання завдання, включає мінімум засобів забезпечення виживання в тилу противника і забезпечує виконання бойового завдання.

Ешелон розміщується в транспортному жилеті, кишенях одягу військовослужбовця.

У цей комплект доцільно включати:

- особисту вогнепальну і холодну зброю, половину боєкомплекту, інженерні боєприпаси та спеціальні засоби, необхідні для ведення короткого бою при раптовій зустрічі з противником і відриві від його переслідування;
- індивідуальні засоби зв'язку і сигналізації;
- засоби надання першої медичної допомоги;
- недоторканий запас (НЗ) - четверта частина боєкомплекту, запас засобів, інструментів і препаратів, що дозволяють створити мінімально необхідні умови для виживання з урахуванням дії навколишнього середовища, запас висококалорійних, готових до вживання (консервованих або сублімованих), малогабаритних продуктів і питної води.

▼ Другий ешелон (оптимально достатній)

комплект засобів загального призначення і засобів виконання конкретного завдання як мінімум по одному з запланованих варіантів, а також мінімальний рівень життєзабезпечення.

Ешелон розміщується в транспортному жилеті в зоні мінімальної досяжності (верхня частина задньої поверхні тіла) та в бойовому ранці(штурмовий рюкзак).

У цей комплект доцільно включати:

- другу половину боєкомплекту до особистої зброї, прилади нічного бачення, елементи групової зброї і боєприпаси до нього;
- продукти харчування на одну-дві доби;
- засоби забезпечення життєдіяльності (вологонепроникну накидку, теплоізоляційний килимок (піддупник), фільтр для очищення води);
- інженерні боєприпаси та індивідуальні засоби маскування.

▼ Третій ешелон (додатковий)

комплект засобів для забезпечення виконання бойового завдання за всіма запланованими варіантами і збереження боєздатності військовослужбовця в автономному режимі протягом усього строку виконання бойових завдань.

Третій ешелон розміщується в маршовому рюкзакі і додаткових засобах транспортування підрозділів (взводу, відділення)

У цей комплект доцільно включати:

- додаткові запаси боєприпасів до особистої та групової зброї;
- резервні засоби зв'язку;
- табірне обладнання (намети, посуд, опалювальні та освітлювальні прилади із запасом палива, спальні мішки і тому подібне);
- запас продуктів на весь період виконання бойового завдання;
- інші засоби, які використовуються для вирішення допоміжних завдань, що виникають або забезпечують виконання бойового завдання.

Поради ешелонування з практики:

▼ 1 Кишені

- ніж, годинник на руку, запальничка, турнікет (крім того що в аптечці), ліхтарик (+ картонна прокладка щоб батарейка не сідала), нитка-голка в чохлі.

Все крім годинника і турнікету можна в маленький підсумок, що завжди у вас на поясі, або в кишені на замки, тощо.

- Телефон, банківська картка, документи - в водовідштовхуючому чохлах.

▼ 2 РПС, або пояс і підсумки

забезпечити себе рпс і пару підсумків, бо можуть не видати і скоріш за все не видадуть нормальні.

- аптечка тактична, рукавички, окуляри балістичні, кувія/військовий шалик, сітка на лице проти комарів (+ маскування), а зимою балаклава.
- вода/таблетки для знезараження чи йод, фільтр для води персональний (дорого, рідкісна річ, переважно для спецури), фляга для води (бувають м'які).
- паракорд чи браслет, в тому числі знімати розтяжки. Можна взяти риболовну "нитку" з НВМПЕ чи кевлару.
- покривало медичне/рятувальне - як дощовик (в ідеалі зелене), ??сух спирт 2 таблетки (коли не можна вогонь, або ліс сирий і важко розвести вогонь),
- павербанк, компас
- сухарка - енергетичний батончик/горіхова суміш,

Все це досі влізатиме просто по кишенях, хоч і не зручно. А ще БК! тому РПС має бути

Порада: висушена крупа чи жменя гречки можна вживати без варіння. Не варто брати шоколад - тане і погано переноситься.

▼ 3 Тактичний наплічник на 30-40 літрів

- шматок каримату (достатньо шматок, щоб підстелити нирки- легені. Може бути просто велика сідачка
- несесер/косметичка - зубна щітка, зубна нитка, таблетки, бритва, мило (краще крем для бриття), ножички для нігтів
- металеве горнятко, мет. ложка. Миску краще силіконову, фляга/гідратор якщо іншого для води нема. Маленький термос краще ніж фляга.
- змінні шкарпетки, труси, футболка/убакс, але обов'язково кулмакс
- фліска
- ручка, блокнот
- мультитул
- зарядка до мобільного
- лопата, кішка

У тактичний наплічник вже влізе літній спальник і каримат.

Важливо розуміти що наплічник має бути на половину пустий, щоб туди влізла їжа, бк, тощо.

▼ 4 Баул або великий наплічник.

Основний принцип - в баул влізатиме все ваше барахло і тактичний наплічник + додаткові речі. Або тактичний наплічник і баул - це два різних наплічники, але це менш зручно. Бо вам ще треба нести бронік, шолом, зброю, бк. Основне завдання баулу - мати класні штуки на ппд або десь куди ви повернетесь.

Якщо ж ви постійно живете в окопі, скоріш за все, речі з баулу будуть губитись, тому там мають бути лише не дорогі речі, які відносно легко роздобути ще раз. Що в тактичному наплічнику, що в баулі, остаточно визначає боець, з тим принципом, щоб **баул скинути і залишитись лише з тактичним**.

Тому, всі **важливі і дорогі речі тримаєм в тактичному наплічнику!**

Що тоді в баулі?

- шльопанці або легкі кросівки на вибір
- запасний комплект одягу, запасне взуття, гортексовий костюм
- пальник, балон, трійничок для розетки
- книжки, запас особистої їжі
- рулон скотчу, мотузка
- точильний камінець
- все що не влізло в тактичний, коли ви висунулись на завдання

Якщо там де і як ви служите ситуація дозволяє - покращуйте свій комфорт.

▼ Екіпірування для бою в населеному пункті

Обов'язковим є наявність **ліхтарика**.

Не рекомендується в місті носити кросівки або інше легке взуття з м'якою підошвою. Потрібно носити взуття з високими берцями і міцно затягувати шнурки.

Необхідними будуть **наколінники і налікотники, спеціальні рукавички, пілозахисні окуляри, може знадобитися респіратор**.

▼ Відео-матеріали для початківців

<https://www.youtube.com/watch?v=UETrIDSTHMw&list=PLYn9Qd0y2zFtR6nghndGDrAblao1SOiwh&index=56>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZfLyua7lifk>

<https://www.youtube.com/watch?v=jJT0ZLUVsOI>

<https://www.youtube.com/watch?v=EGCj-c31Iys>

https://www.youtube.com/watch?v=XXC_cUgV6DI

▼ Відео-матеріали та поради для досвідченіших

<https://www.youtube.com/watch?v=eqMrD1PZuaA>

▼ Огляд активних навушників

<https://www.youtube.com/watch?v=maGf4-GGN7s>

<https://www.youtube.com/watch?v=cgOgY9YOPIQ>

Якщо вам цікаво вивчати тему **аутдор** спорядження, то радимо канал ПроПоходи

<https://www.youtube.com/c/propohody/videos>

Якщо вам цікаво вивчати тему мілітарного спорядження, то радимо канал Американський Піхотинець Alex Saint

<https://www.youtube.com/c/atanillinois/videos>

Для вивчення матеріалу в режимі без доступу до інтернету радимо:

- PDF версія цієї сторінки (без відео) для завантаження:
- ✓ [CHECK LIST](#) для зручності пакування

ДОЛУЧИТЬСЯ ДО СПІЛЬНОТИ

Підпишись на наш Instagram!

Дайджести, поради, тести та меми

@jablunia_kb

https://www.instagram.com/jablunia_kb/

